

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. весник на РМ“ бр. 58/00 и 44/02) и член 30 од Законот за основно образование („Сл. весник на РМ“ бр. 103/08), министерот за образование и наука донесе наставна програма по предметот *музичко образование* за II одделение на деветгодишното основно образование за учениците со мултихендикеп.

АДАПТИРАНА НАСТАВНА
ПРОГРАМА ЗА
УЧЕНИЦИТЕ СО
МУЛТИХЕНДИКЕП

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

МУЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ

II ОДДЕЛЕНИЕ

ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Скопје, мај 2009

1. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО П ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да се развива интерес и љубов кон музиката;
- да се поттикнува да игра, да пее, да свири и да слуша музика;
- да се стимулира да ги коригира и/или ублажува говорните мани;
- да се поттикнува да ја користи музикотерапијата;
- да се ослободи од емоционална напнатост и стрес;
- да се стимулира развојот на чувството за ориентација во просторот;
- да развива правилен пејачки став (седење, држење, дишење);
- да развива навика за култивирано пеење (умерено пеење без гримаси, дигање на рамења и викање);
- да се оспособува да пее песни со разновицна ритмичко- мелодиска линија;
- да се оспособува за активно слушање на музиката;
- да препознава музика од различни инструменти;
- да препознава различни музички инструменти;
- да ги памети, повторува, користи движењата во музичко – ритмички активности;
- да го идентификува и употребува ритмот;
- да се запознае со некои детски музички инструменти и да свири со нив;
- да создава интерес за изведување на звучни ефекти, спонтани импровизации на кратки музички мотиви и др.;
- да се воведува во музичкото творештво;
- да се поттикнува за сопствено музичко изразување.

2. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

1. ПЕЕЊЕ (ориентационо 20 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да стекнува навика правилно да го држи телото при пеење; - да стекнува навика за правилно дишење при пеење; - да развива осет за ритам, мелодија и динамика и да идентификува определен ритам и темпо; - да развива интерес за пеење; - да се оспособува да пее песни различни по содржина и карактер. 	<ul style="list-style-type: none"> - Звучи - Правилен став при пеење - Ритам - Пеење песни (детски, уметнички, народни, поврзани со државни и верски празници) различни по содржина и карактер (до две строфи со опсег c1 (d1) – a1) 	<ul style="list-style-type: none"> - Звук - Глас - Пејач/ка - Бројалка - Брзозборка - Песна - Мелодија - Темпо 	<ul style="list-style-type: none"> - Вежби за правилно пеење, држење на телото, вежби за дишење (да пее без напрегање, умерено, без гримаси, дигање на рамената, без викање и др.); - изведба на бројалки и брзозборки со точен ритам и темпо и јасна дикција (пр., бројалки и брзозборки познати на учениците); - пеење песни различни по содржина и карактер (пр., пее песни за годишни времиња, детски песни народни песни и др.); - пеење песни различни по содржина и карактер (до две строфи со опсег c1 (d1) – a1); - пеење на кратки и динамични песни со елементи на повторување (со умерено темпо).

2. МУЗИКА И ДВИЖЕЊЕ (ориентационо 25 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се поттикнува да ги усогласи своите движења со музичките карактеристики; - да се воспостави кинестетичко-аудитивна асоцијација; - да развива осет за ритам; - да развива чувство за естетика; - да се поттикнува да изведува движења според однапред утврдена кореографија; - да запознава и изведува едноставни народни ора; - да се поттикнува за учество во елементарни музички драматизации. 	<ul style="list-style-type: none"> - Музичко-ритмички чекорења (чекорење, марширање, потскокнување) - Музички игри - Танцување - Елементарни музички драматизации (со користење на танц и пантомима) 	<ul style="list-style-type: none"> - Гест - Пантомима - Ритам 	<ul style="list-style-type: none"> - Изведување потскокнувања на музичка придружба со staccato; - комбинирање на чекорења и потскокнувања; - учество во музички игри (по темпо и ритам); - изведба на едноставни танци и ора; - учество во елементарни музички драматизации. - ритмички движења на телото (раце, нозе, глава) со музичка придружба - се користи секогаш иста музика за да се воспостави кинестетичко-аудитивна асоцијација; - играње на едноставни и посложни ритмички игри; - посета на различни музички манифестации и музичко-сценски претстави.

3. СЛУШАЊЕ МУЗИКА (ориентационо 12 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да слуша и препознава: класична, народна и музика за деца; - да го препознава карактерот на музиката (весела, тажна, брза, бавна и др.); - да разговара за музиката што ја слуша; - да препознава народни и забавни песни; - да препознава народни песни и ора; - да слуша и препознава звуци на одредени музички инструменти. 	<ul style="list-style-type: none"> - Слушање звуци од природата и околината - Слушање класична и народна музика, како и музика за деца - Слушање музички фолклор (народни песни и ора од својата етничка заедница и од другите заедници) 	<ul style="list-style-type: none"> - Глас - Звук - Инструмент - Изведба - Изведувач - Автор на музика - Народна песна и оро 	<ul style="list-style-type: none"> - Слуша вокално - инструментална музика на пр. песна од детски фестивали ученикот треба да воочи дали слуша (вокал) глас и дали слуша инструмент. - Препознавање на инструменти по пат на слушање. - Слушање народна песна. - Слушање на разни ора.

4. СВИРЕЊЕ НА ДЕТСКИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ (ориентационо 4 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да развие осет за ритам; - да се запознае со начинот на свирење на одредени детски музички инструменти; - да повторува кратки ритмички мотиви; - да придружува позната песна со одредени ДМИ. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ритам - Свирење на детски ритмички инструменти - Придружба на песни и кратки ритмички мотиви со детски музички инструменти 	<ul style="list-style-type: none"> - Ритам - Темпо - Имиња на детски музички инструменти (кои се користат во училиштето) - Придружба 	<ul style="list-style-type: none"> - Свирење (со помош) на детски ритмички инструменти направени од природни материјали. - Изведба со детски ритмички инструменти (пр., повторува кратки ритмички мотиви); по метод на имитација. - Едноставна придружба на позната песна со ДМИ. - Вежби за ритам и темпо.

5. ОСНОВИ НА МУЗИЧКАТА ПИСМЕНОСТ (ориентационо 3 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги препознава основните видови на динамика (силно – тивко) (повторување); - да ги препознава основните видови на темпо (бавно – брзо); - да ги препознава звучните појави (звук, шум, тон); - да препознава еднакви, подолги и пократки траења. 	<ul style="list-style-type: none"> - Звучни појави (звук, шум, тон) - Визуелно графичко претставување на ритам 	<ul style="list-style-type: none"> - Бавно движење - Брзо движење - Силно - Тивко - Шум - Звук - Тон 	<ul style="list-style-type: none"> - Слушање музички примери и изразување основни видови на темпа (бавно- брзо) преку движење на телото, на пр. чукање на часовникот (бавно- брзо) или движење на полжавот (бавно движење) и зајакот (брзо движење). - Препознавање на основните видови на темпа (силно – тивко) преку игра на сокриен предмет: пр., се учи кратка песна и се пее со различна јачина: ако ученикот се приближи до предметот, тогаш песната ќе се пее посилно или ако се наоѓа далеку ќе пее потивко (детска игра). - Препознавање на звучни појави од природата и околината и создадени од човекот. - Препознавање на еднакви, долги и кратки траења преку: предмети, слики и едноставни графички симболи.

6. ОСНОВИ НА ДЕТСКОТО МУЗИЧКО ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ (ориентационо 8 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичкага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се поттикнува на музичко изразување со глас, пеење, свирење, движење; - да стекнува сигурност и самодоверба во сопственото музичко изразување; - да ужива во музичкото изразување. 	<ul style="list-style-type: none"> - Креативно изразување преку пеење, движење и свирење - Ликовно изразување на впечатоците од слушаната музика 		<ul style="list-style-type: none"> - Самиот ученик на обработена песна или музички пример создава сопствена кореографија со движење на своето тело, измислување на чекори и движења со рацете. - Креативно изразување и творење на слушаните песни и музичките примери. - Учество во игри (на пр., како чука клукајдрвецот); - Учество во активности во кои учениците наместо да одговараат со зборови одговараат со пеење. - Изразување на разни емоции со помош на песните - Учество во активности преку ликовно изразување на впечатоците од слушаната музика. - Пеење и имитирање омилени пејачи.

3. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

- Наставните содржини по предметот музичко образование даваат можност да се реализираат интегрирано со содржините од наставните програми по мајчин јазик, математика, англиски јазик, запознавање на околината, музичко и физичко образование. Исто така, се дава можност за внагредно интегрирано планирање на сите теми во согласност на потребите на учениците и планираните активности.
- При реализирање на содржините наставникот треба да го поттикнува и фали секое дете при музичкото изразување и не смее да се дозволи да се прави атмосфера на компетитивност меѓу учениците.

➤ Годишен фонд на часови

ТЕМИ	Број на часови
1. Пеење	20 часа
2. Музика и движење	25 часа
3. Слушање музика	12 часа
4. Свирење на детски музички инструменти	4 часа
5. Основи на музичката писменост	3 часа
6. Основи на детското музичко изразување и творење	8 часа
Вкупно:	72 часа

Забелешка: Бројот на часовише е даден ориентационо.

➤ Наставни средства:

- аудио- визуелни средства (ТВ, ДВД- плеер, видеоплеер, компјутер);
- детски музички инструменти;
- дидактички средства и материјали;
- разни извори на учење од непосредната околина (предмети во природата и околината);
- визуелни средства (слики, фотографии, апликации и сл.);
- Интернет, образовни софтвери.

4. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за музичко изразување, ангажираноста на учениците, посветеноста во работата, како и тимската работа (формативно оценување).

При следењето на постигањата на учениците, наставникот треба особено да внимава кон индивидуалниот пристап во постигањата на секој ученик.

5. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови за реализацијата се темели на Нормативот за простор за I, II и III одделение и на наставните средства за II одделение донесен од страна на министерот за образование и наука.

6. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

Наставата во второ одделение може да ја изведува лице кое завршило:

- Филозофски факултет – Институт за дефектологија, дипломиран дефектолог;
- дефектолошки факултет согласно Законот за основно образование.

7. РЕШЕНИЕ И ДАТУМ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по предметот *музичко образование* за второ одделение на деветгодишното основно образование за учениците со мултихендикеп ја донесе

Скопје, -----
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Бр. 10-2009/3
27.07 2009 год
С К О П Ј Е